

ENTI RREGULLATOR I ENERGJISË

Bordi

VENDIM

Nr. 85, Datë 31.05.2019

MBI

MIRATIMIN E “NIVELEVE KUFI/PRAGJET PËR KLASIFIKIMIN E GJENERUESVE TË RINJ ME SISTEMIN, NË TIPIN A, B, C DHE D, SIPAS VENDIMIT TË ERE-S NR. 129, DATË 04.06.2018, “MBI MIRATIMIN E KODIT TË RRJETIT MBI KËRKESAT PËR LIDHJEN ME RRJETIN E GJENERUESVE”.

Në mbështetje të nenit 16; nenit 23, gërma “b” dhe nenit 56, pika 1, gërma “e” të Ligjit nr. 43/2015 "Për Sektorin e Energjisë Elektrike", i ndryshuar; nenit 5, pika 3 dhe nenit 10 të “Kodit të Rrjetit mbi Kërkesat për Lidhjen me Rrjetin e Gjeneruesve” (RfG), miratuar me vendimin e ERE-s nr. 129, datë 04.06.2018; parashikimeve të Vendimit nr. 2018/03/PHLG-EnC, datë 12.01.2018 të Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë të Komunitetit të Energjisë, si dhe nenit 26 të “Rregullave të organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me Vendimin e Bordit të ERE-s, nr. 96, datë 17.06.2016, Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 31.05.2019, mbasi shqyrtoi relacionin e përpiluar nga Drejtoria e Licencimit dhe Monitorimit të Tregut në lidhje me fillimin e procedurës për miratimin e Niveleve kufi/pragjet për klasifikimin e gjeneruesve të rinj me sistemin, në tipin A, B, C dhe D, sipas vendimit të ERE-s nr. 129, datë 04.06.2018, “Mbi miratimin e Kodit të Rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve”.

Konstatoi se :

- Shoqëria OST sh.a. nëpërmjet shkresës me nr.2033 Prot., datë 15.03.2019, ka përcjellë në ERE propozimin për përcaktimin e niveleve kufi/pragjeve maksimale të kapacitetit për modulet gjeneruese të tipit A, B, C dhe D, në vijim të miratimit nga ERE të “Kodit të Rrjetit mbi Kërkesat për Lidhjen me Rrjetin e Gjeneruesve”(RfGj), me Vendimin e Bordit nr. 129, datë 04.06.2018.
- OST sh.a në zbatim të nenit 10 të “Kodit të Rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve” (RfG), paraprakisht e ka përcjellë për konsultim këtë draft, pranë palëve të ineresit Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE),Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore(AKBN), KESH sh.a, Universitetit Politeknik të Tiranës (UPT), shoqatave AREA dhe FIAA.
- Bordi i ERE me vendimin Nr. 129, Datë 04.06.2018, është shprehur mbi miratimin e kodit të rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve
- Bordi i ERE-s me vendimin nr. 57, datë 15.04.2019, filloi procedurën për miratimin e Niveleve Kufi/Pragjet për klasifikimin e gjeneruesve të rinj me sistemin, në Tipin A, B, C

dhe D, sipas vendimit të ERE-s nr. 129, datë 04.06.2018, “Mbi miratimin e Kodit të Rrjetit mbi Kërkesat për Lidhjen me Rrjetin e Gjeneruesve.”

- ERE me shkresën nr. 32/15 Prot., datë 15.04.2019, publikoi njoftimin në median e shkruar dhe me shkresën nr. 294 Prot., datë 16.04.2019, njoftoi palët e interesit, MIE, OSHEE sh.a, KESH sh.a, Universiteti Politeknik i Tiranës, AREA, FIAA, DEVOLL HYDROPOWER sh.p.k, KURUM INTERNATIONAL sh.a dhe AYEN ENERGJI AS sh.a, për këtë vendim dhe i ftoi të shprehin komentet dhe opinionet e tyre lidhur me të.
- Në përfundim të afatit të pritjes së komenteve dhe objeksioneve nga palët, rezultoi se është shprehur Universiteti Politeknik i Tiranës me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 294/1, datë 06.05.2019, me anë të së cilës ka përcjellë në ERE të njëjtin material që ka dërguar edhe pranë OST sh.a në fazën e konsultimit me palët të propozimeve për kufi/pragjet.
- MIE me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 294/2, datë 20.05.2019, ka përcjellë dakortësinë në parim për miratimin e niveleve kufi/pragjeve për klasifikimin e gjeneruesve të sistemit, të tipit A, B, C, D.
- Fakulteti i Inxhinierisë Elektrike në opinionin mbi draftin e paraqitur nga OST sh.a., fokusohet në evidentimin e përdoruesve aktualë të sistemit, kapacitetit të tyre të instaluar, përmbushjes së kërkesave teknike në lidhje me rregullimin tension/frekuencë, parametrat RAT (Rregullimi Automatik i Tensionit) dhe RASH (Rregullimi Automatik i Shpejtësisë), si dhe ndikimi i sigurisë operationale të sistemit elektroenergjitik. Fakulteti shprehet edhe për identifikimin e opsionit më të përshtatshëm të niveleve kufi/pragjeve të klasifikimit të gjeneruesve dhe parashtrimin e një opsioni alternativ, duke konsideruar rritjen e sigurisë statike dhe dinamike të sistemit, parashtrimin e avantazheve të opsionit alternativ sa i përket sigurisë operative, rritjes së ofertës dhe konkurrencës në tregun e shërbimeve ndihmëse dhe të balancimit, nxitjen e investimeve në burimet gjeneruese, optimizimin e kostove për balancimin nga OST sh.a dhe injektimin e shtuar nga burimet fotovoltaike.
- Komentet e përcjella nga UPT/FIE/DSEF, konvergojnë dukshëm me frymën e Rregullores së Komisionit (BE) 2016/631, 14 Prill 2016, *‘Për krijimin e një kodi rrjeti për kërkesat për lidhjen me rrjetin të gjeneruesve’* (transpozuar me Vendimin e ERE-s nr. 129, datë 04.06.2018), si dhe me këndvështrimin e OST sh.a., në njërin nga opsionet e propozuara në dokumentin e draftuar dhe përcjellë në ERE.
- RfG përcakton katër tipe gjeneruesish, të cilët karakterizohen nga aftësi teknike të ndryshme, të cilat janë të nevojshme dhe të detyrueshme për t’u zbatuar, me qëllim mbështetjen e operatorëve të sistemit në përmbushjen e funksionit të tyre. Rregullorja e Komisionit të BE 2016/631, 14 Prill 2016, *‘Për krijimin e një kodi rrjeti për kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneratorëve’*, i përdor nivelet kufi/pragjet e gjeneruesve për të aplikuar kërkesat për shkëmbimin e të dhënave nga modulet e reja dhe ekzistuese të gjenerimit të energjisë. Secili nga katër tipet e gjeneruesve, parametrizohet nga niveli i tensionit të pikës së lidhjes dhe kapaciteti i instaluar i njësisë në MW. Për secilën zonë sinkrone europiane të ENTSO-E, RfG ka përcaktuar për secilin tip nivelet kufi/pragjet e

kapaciteteve në MW. Gjithashtu duke qënë se, OST sh.a. është aktori kryesor në këtë proces, RfG përshkruan procesin që duhet të ndjekë secili prej tyre për të përzgjedhur dhe miratuar nivelet kufi/pragjet që do të aplikohen në nivel kombëtar.

- Procesi i klasifikimit të gjeneruesve dhe përcaktimi i nivelit të kufi/pragjeve synon të balancojë nevojën e OST sh.a. dhe OSHEE sh.a., për të garantuar dhe menaxhuar sisteme të sigurta dhe të fuqishme, kundrejt vendosjes së një niveli proporcional të mbështetjes së detyrueshme të gjeneruesve të lidhur me sistemin e transmetimit dhe shpërndarjes.
- Opsioni i Mesëm i draftuar nga vetë OST sh.a., siguron një shpërndarje të numrit të centraleve të tipit C dhe D, të aftë për të mbështetur operimin dhe qëndrueshmërinë e sistemit respektivisht me rreth 9% dhe 4%.
- Nga analiza e draftit të përcjellë nga OST sh.a., me kufi/pragjet e tipeve A, B, C dhe D, ERE vlerëson se Opsioni më i pranueshëm për t'u zbatuar teknikisht është ai i propozuar nga vetë OST sh.a., pasi pragjet janë relativisht më të ulta në krahasim me ato të Universitetit Politeknik të Tiranës, i cili po ashtu në shkresën e tij nr. 61/1, datë 15.02.2019, në Seksionin 3, ka sugjeruar si Opsion Alternativ kufi/pragjet e propozuara nga OST sh.a..

Për gjithë sa më sipër, bordi i ERE,

Vendosi:

1. Të miratojë “Nivelet kufi/pragjet për klasifikimin e gjeneruesve të rinj me sistemin, në tipin A, B, C dhe D, sipas Vendimit të ERE-s nr. 129, datë 04.06.2018, “Mbi miratimin e Kodit të Rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve”, si vijon:

Tipi A	Niveli i tensionit në pikën e lidhjes <110kV dhe Kapaciteti i moduleve $800W \leq P_{Max}^{Kapaciteti} < 1MW$
Tipi B	Niveli i tensionit në pikën e lidhjes <110kV dhe Kapaciteti i moduleve $1MW \leq P_{Max}^{Kapaciteti} < 10MW$
Tipi C	Niveli i tensionit në pikën e lidhjes <110kV dhe Kapaciteti i moduleve $10MW \leq P_{Max}^{Kapaciteti} < 30MW$
Tipi D	Niveli i tensionit në pikën e lidhjes $\geq 110kV$ ose Kapaciteti i moduleve $P_{Max}^{Kapaciteti} \geq 30MW$

2. Drejtoria Juridike dhe e Mbrojtjes së Konsumatorit, të njoftojë palët e interesuara për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI

Petrit AHMETI